

SRČNOST

Potrebščine: listi in pisala, natisnjen odlomek iz Katekizma, Sveto pismo, odlomek iz oratorijske zgodbe 2022 ali film o Ignaciju Lojolskem.

Uvodna molitev

Znamenje križa

Gospod, začenjamo z našimi pripravami na oratorij.

Poletje je sicer še daleč, a kljub temu želimo naše misli usmeriti k temam, ki jih bomo predajali otrokom. Prosim te, blagoslavljal naš trud, ki ga bomo v prihodnjih mesecih vlagali v oratorij in nam pomagaj, da bomo z zavzetostjo in srčnostjo pristopali k našem poslanstvu.

Pridi, Sveti Duh, napolni srca svojih vernih
in vžgi v njih ogenj svoje ljubezni.
Pošlji svojega Duha in prerojeni bomo
in prenovil boš obličje zemlje.

Molimo! Bog naš Oče, Sveti Duh nas razsvetljuje in uči.
Naj nam pomaga, da bomo v življenju spoznali, kaj je prav,
in vselej radi sprejeli njegove spodbude.
Po Kristusu našem Gospodu. Amen.

Slava očetu. Znamenje križa.

Vstopno mesto

Odigramo prizor iz oratorijske zgodbe 2022 o Ignaciju Lojolskem za 1. dan (v prilogi) ali si ogledamo odlomek iz filma Ignacij Lojolski – vojak, grešnik, svetnik od 14. do 24. minute. Prizor prikazuje obrambo mesta Pamplona, ki ga napadejo Francozi. Ignacij je tisti, ki svoje rojake prepriča, da se morajo boriti in organizira obrambo mesta.

Oznanilo

Ignacij v bitki za Pamplono pokaže svoj pogum. Seveda lahko v Ignacijevem obnašanju najdemo še kaj drugega, kot samo pogum in o tem se bomo skupaj pogovorili. Vendarle je Ignacij v bitki proti številčno močnejši vojski pokazal svoj pogum.

Vprašanje oz. naloga: »Iz črk S-T-N-S-Č-R-O sestavite sopomenko za pogum (Črke so lahko napisane na liste in položene na tla. Lahko tudi tekmuje, kdo bo hitrejši.) Rešitev: SRČNOST.

Ali poznate še kakšne druge sopomenke za pogum oz. srčnost? (Odgovore lahko pišete na plakate ali liste.) Rešitev: hrabrost, junaštvo, neustrašnost, odločnost, drznost, smelost, herojstvo, vnetost. Srčnost je tudi starinski izraz za prisrčnost in prijaznost.

Srčnost je ena od štirih temeljnih naravnih kreposti. Poznamo 4 temeljne naravne kreposti: razumnost, pravičnost, srčnost in zmernost. Temu dodajamo 3 temeljne teološke kreposti: vera, upanje in ljubezen. Poglejmo si, kaj o srčnosti pravi Katekizem katoliške cerkve:

Besedilo najprej preberemo, nato pa ga vsem razdelimo v tiskani obliki in jim damo nekaj časa, da si ga sami preberejo in ob njem razmišljajo. Misli, ki se jim ob tem porajajo, si zabeležijo na list.

Srčnost je npravna (moralna) krepost, ki v težavah zagotavlja trdnost in stanovitnost v prizadevanju za dobro. Srčnost nam krepi odločnost v upiranju skušnjavam in premagovanju ovir v npravnem (moralnem) življenju. Krepost srčnosti napravlja človeka sposobnega za premagovanje strahu, celo strahu pred smrtjo, za prestajanje preizkušenj in preganjanj. Srčnost pripravi človeka, da gre prav do odpovedi in celo do žrtvovanja svojega življenja, ko je treba obraniti pravično stvar. "Moja moč in moja pesem je Gospod, rešitelj mi je postal" (Ps 118,14). "Na svetu boste prihajali v stisko, toda zaupajte, jaz sem svet premagal" (Jn 16,33). KKC 1808

Razdelimo se v manjše skupine za pogovor. Vnaprej se dogovorimo z enim iz vsake skupine, da moderira pogovor in mu za vodenje pogovora damo spodnja vprašanja:

- Vsak pove, kakšno se mu zdi besedilo o srčnosti iz Katekizma katoliške cerkve, ki smo ga brali, in ali ima ob tem kakšne dodatne misli, vprašanja?
- Ali ste že večkrat brali besedila v Katekizmu katoliške cerkve, vam je Katekizem domač?

- Do katere mere je Ignacij v odlomku, ki smo ga zaigrali/pogledali deloval srčno? Do katere mere pa je bil mogoče predrzen, trmast, ponosen? Zakaj, po čem to vidiš oz. sklepaš?

- Kaj je nasprotje srčnosti? *Rešitev: strahopetnost.*
- Kaj je pretiravanje v srčnosti oz. pogumu? *Rešitev: predrznost.*
- Srčnost je krepost, ki nam pomaga, da nismo niti strahopetni, niti nismo predrzni.
- Skušajmo najti kakšen primer strahopetnosti.
Primer: V ponvi na štedilniku zagori olje in pobegnem iz hiše, čeprav bi ogenj zlahka pogasil.
- Skušajmo najti kakšen primer predrznosti.
Primer: Ob požaru v hiši, ki se je že vnel, tečem nazaj v gorečo hišo po svoj telefon in nimam ne znanja, ne opreme za ravnanje v goreči hiši.
- Kaj bi bila srčnost v primeru s požarom v hiši?
Npr. Izurjen gasilec z dihalnim aparatom, gre v gorečo stavbo reševat petletno deklico.

- Kakšen sem jaz po značaju oz. karakterju – se bolj nagibam k strahopetnosti, ali bolj k predrznosti ali bolj k srčnosti? Vsak pove zase. Bodimo pozorni, da ne komentiramo, kar povedo drugi, kajti vsak govori sam zase in govori zato, da bi z drugimi podelil svojo notranjost in to spoštujemo.
- Vsak pove kakšen primer, ko je pokazal srčnost. Vsak lahko, če želi, doda tudi primer, ko je bil bolj strahopeten ali predrzen in lahko tudi pove, če je to uspel kako premagati.
- Kako se krepimo, da bi postajali bolj srčni, kaj nam pri tem pomaga?
- *Če pogovor na zgornje vprašanje ne steče, dodamo podvprašanja:*
Do katere mere nam pri tem pomaga(jo): prijatelji, družina, post, molitev, šport, hrana, spanje, Sveto pismo, zgledi drugih, droga, sv. maša, sv. spoved, svetniki, telesna moč, zdravje, orožje, zavezniki, težke izkušnje iz preteklosti, borilne veščine, narodna zavest, ljubezen do fanta/dekleta oz. moža/žene ali otrok, živali, odločitev, premišljevanje, hitra odločitev, znanje, vzgoja.

Dejavnost

Pripravimo plakat in samolepilne rdeče listke za udeležence (več listkov za vsakega udeleženca). Na listke vsak napiše stvari, ki so mu tako pomembne, da bi se bil pripravljen zanje boriti. Lahko so to osebe, vrednote, stališča, materialne dobrine, ... Listke nalepimo na plakat, tako da iz njih oblikujemo srce. Nato skupaj preberemo, kaj smo napisali. (Če kdo za kakšno stvar ne želi, da se jo prebere na glas, lahko napiše na hrbtno stran listka in listek nalepi tako, da besedilo ni vidno.)

Vprašanja:

- Smo se morali že kdaj v življenju za te stvari boriti? Kdaj, kako?
- Na kakšen način se lahko za te stvari borimo?
- Kaj smo pripravljeni storiti za to, da bi te stvari oz. ljudi zaščitili?
- Je bolj pomembno, da sem za nekaj pripravljen ubijati ali umreti?

Zaključna molitev

Iz pisma apostola Pavla Efežanom: Boj proti zlu

Sicer pa zajemajte moč v Gospodu in sili njegove moči. Nadenite si celotno Božjo bojno opremo, da se boste mogli upirati hudičevim zvijačam. Kajti naš boj se ne bije proti krvi in mesu, ampak proti vladarstvu, proti oblastem, proti svetovnim gospodovalcem te mračnosti, proti zlohrotnim duhovnim silam v nebeških področjih. Zato sezite po vsej Božji bojni opremi, tako da se boste mogli ob hudem dnevu upreti, vse premagati in obstati. Stojte torej prepasani okoli ledij z resnico, oblečeni v oklep pravičnosti in z nogami, obutimi v pripravljenost za oznanjevanje evangelija miru. Predvsem pa vzemite ščit vere; z njim boste mogli pogasiti vse ognjene puščice hudega. Vzemite tudi čelado odrešenja in meč Duha, kar je Božja beseda. Ob vsaki priložnosti molíte v Duhu z vsakršnimi molitvami in prošnjami. V ta namen bedite z vso vztrajnostjo in molíte za vse svete. Molíte tudi zame, da mi bo dan govor, ko bom odpiral usta, tako da bom neustrašeno oznanil skrivnost evangelija, za katerega opravljam poslanstvo v verigah, in govoril o njem s srčnostjo, kakor je moja dolžnost.

(Ef 6,10-20)

Nekaj trenutkov tišine.

Če je skupina manjša, vsak pove eno prošnjo. Če je skupina večja, prošnje povedo spontano.

Sveti nadangel Mihael, brani nas v boju,
bodi nam v pomoč zoper zlobnost
in zalezovanje hudobnega duha.
Ukroti naj ga vsemogočni Bog,
ponižno zato prosimo.
In ti vodnik nebeške vojske,
satana in druge hudobne duhove,
ki hodijo po svetu v pogubo duš,
z Božjo pomočjo v pekel pahni. Amen.

Slava Očetu in Sinu. Znamenje križa.

Avtorja: Andrej Vidic in Jure Babnik

Priloga: Prizor iz oratorijske zgodbe 2022 – 1. dan

Leta 1521 so Francozi napadli špansko mesto Pamplona. Ignacij je čutil viteško dolžnost, da ubrani svojo deželo ...

Oder se spremeni v bojno polje z obzidjem, za katerim je Ignacij (v oklepu, ima čelado, v roki ima meč) in še 4 drugi vojaki. Na nasprotni strani je 6-10 vojakov ter top ali katapult. Zaželeno je, da je trdnjava zgrajena iz stiropornih "opek". S katapultom ali topom poskušajo razstreliti trdnjavo. Preko zvočnikov naj se predvaja zvok bitke, mečevanja, rezgetanja konj, topov, pušk, lahko pa hrup povzročajo tudi animatorji v ozadju ... S stroboskopsko lučjo lahko naredimo vtis počasnega posnetka.)

VOJAK 1: *(Preglasi zvok vojske v ozadju.)* Brezupno je! Vsi bomo umrli! Pojdimo, dokler imamo še možnost pobegniti živi!

IGNACIJ: Pa saj imaš oklep, strahopetec! Pravi vitez nikoli ne beži! Če je treba umreti, bom umrl častno, ne pa kot pes, ki je dal rep med noge! Ti kar pojdi, strahopetec tu ne potrebujemo!

VOJAK 2: *(Prime Ignacija za ramena in ga pogleda v oči.)* Si videl, kakšne topove/katapulte imajo? Ni nam pomoči ... Moramo se predati, morda nam bodo prizanesli z življenjem! Jaz grem! Ti pa lahko tu umreš, če imaš tako rad svojo viteško čast!

Vojak 2 odvrže meč in se zapodi v slalomu dol z odra.

IGNACIJ: In ti? Boš ti ostal z mano? Da ubranimo našo Pamplono?

VOJAK 1: Ali pridejo okrepitve?

IGNACIJ: *(Prime meč.)* Ne. Sami se bomo borili.

VOJAK 3: Ignacij, naš poveljnik, daj znak! S teboj gremo tudi v smrt!

IGNACIJ: *(Vdihne.)* Tri, *(Izdihne.)* ... *(Vdihne.)* štiri *(Izdihne.)*... *(Zakriči.)* Napad! Za Pamplono! Za Španijo!

Ignacij in vojak 1, 3, 4 se obrnejo ter stečejo izza trdnjave proti nasprotnikom z dvignjenimi meči/samostreli/puškami. Ignacij se bojuje z dvema vojakoma istočasno. Izmenjujejo si udarce.

NASPROTNIK 1: Umik! *(Nasprotni vojaki stopijo nekaj korakov stran in počepnejo.)*

IGNACIJ: *(Odločno, evforično.)* Pogumno naprej, pogledjte, kako se bojijo in skrivajo! Zmaga je naša! *(Vojak 1, 3, 4 ga poslušajo, vendar pogledajo še na nasprotnikovo polje, kjer vidijo, kako so top/katapult namerili naravnost proti njim.)*

VOJAK 1: Vsi dol!

IGNACIJ: Ha? Zakaj ...

Vojak 1, 3 in 4 počepnejo na tla, Ignacij pa je prepočasen in top/katapult ustrelil. Ignacij pade na tla in zakriči. Nastane nekaj sekundna smrtna tišina. Vojak 4 se lahko priplazi do Ignacija tako, da otrokom zakrije pogled in s kečapom/umetno krvjo namaže noge Ignaciju.

VOJAK 1: *(Se priplazi po tleh do njega in ga prime za rame.)* Poveljnik Lojolski? Halo? Me slišite?

VOJAK 3: Je mrtev?

VOJAK 4: Ne, ni še... ampak pogledj njegovi nogi ... ena je popolnoma zdrobljena, druga pa ni v veliko boljšem stanju.

VOJAK 1: Kaj naj naredimo? Mi ga ne moremo rešiti.

VOJAK 4: Vsi bomo umrli, če se ne predamo. Zakaj? Zakaj bi še vztrajali? Sedaj niti poveljnika nimamo več!

VOJAK 3: Tako je. Moramo se predati. Nima smisla. Morda nam prizanesejo s smrtjo. *(Vzame belo ruto izza pasu, jo naveže na sulico, s katero začne mahati po zraku. Nasprotniki, ki so ravno začeli teči v napad, upočasnijo tempo, se ustavijo ter začnejo iskati preživele. Čeprav so nasprotniki, odnesejo Ignacija z odra, prav tako pa pomagajo vojakom 1, 3, 4. Vsi igralci odidejo z odra. Skozi kuhinjska vrata pride babica s paradižnikom v roki.)*